

TBMM

(S. Sayısı: 650)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışışleri Komisyonu Raporu (1/921)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas olarak da Dışışleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

19/7/2010

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-161/3342

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 30/6/2010 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye ile Yeni Zelanda arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi neticesinde her iki ülke vatandaşlarının çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkabilecek sorunlarının çözümü önem taşımaktadır.

22 Nisan 2010 tarihinde imzalanan Anlaşma ile; kişilerin aynı gelir üzerinden her iki devlette birden vergilendirilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla vergileme hakkı, gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak devletlerden birine bırakılmakta veya bunun mümkün olmadığı hallerde iki devlet arasında paylaştırılmaktadır. Böylece taraf devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer devlet mükimlerinin, o devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılarna çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır.

Çifte vergilendirmenin önlenmesi ile Yeni Zelanda'lı yatırımcılar için Türkiye'nin Türk yatırımcılar için ise Yeni Zelanda'nın daha cazip hale geleceği öngörülmektedir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE YENİ ZELANDA HÜKÜMETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA
ENGEL OLMA ANLAŞMASININ MADDE GEREKÇELERİ**

MADDE GEREKÇELERİ

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 29 madde ve Protokol'den meydana gelmiştir. Anlaşma maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir:

Kapsanan Kişiler

Madde 1- 1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Akit Devletlerden (Türkiye ve Yeni Zelanda) birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

Kapsanan Vergiler

Madde 2- Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın her bir Akit Devlet tarafından gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Akit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Anlaşma kapsamına giren vergilerin, Yeni Zelanda'da gelir vergisinden, Türkiye'de ise gelir vergisi ve kurumlar vergisinden ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilerin yerine veya onlara ilave olarak alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca Akit Devletlerin yetkili makamlarının, ilgili vergi kanunlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

Genel Tanımlar

Madde 3- Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Söz konusu maddede sırasıyla, "Türkiye", "Yeni Zelanda", "bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet", "kişi", "şirket", "kanuni ana merkez", "vatandaş", "bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü", "yetkili makam" ve "uluslararası trafik" terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı belirtilmiş ve Anlaşma'da boşluk kalmaması sağlanmıştır.

Mukim

Madde 4- Akit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya "mukim" kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzel kişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Akit Devletlerin iç mevzuatları gereğince ev, ikametgah, kanuni ana merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi "mukim" addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addedtiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuz tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, gerçek kişilerin 1 inci fıkrada belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkrada ise, gerçek kişi dışında kalan bir kişinin her iki Akit Devletin de mukimi olması halinde, mukimliğin tayininde bu kişinin etkin yönetim merkezinin esas alınacağı hükme bağlanmıştır. Bu kişinin Akit Devletlerin birinde etkin yönetim merkezine, diğerinde kanuni ana merkeze sahip olması durumunda ise kişinin hangi Akit Devletin mukimi olduğu hususunu Akit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir. Anlaşmaya varılamaması durumunda ise söz konusu kişilerin Anlaşma ile sağlanan herhangi bir vergi indirimi veya muafiyetinden yararlanamayacakları hükme bağlanmıştır.

İşyeri

Madde 5- İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşturmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

9 fıkrada halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkrada, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkrada, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yerdir.

3 üncü fıkrada, altı aydan fazla devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, kurma veya montaj projesi veya bunlara ilişkin gözetim faaliyetlerinin bir işyeri oluşturacağı belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, herhangi bir 12 aylık dönemde 183 günden fazla diğer Akit Devlette devam eden, kerestelik ağaçlar dahil olmak üzere, doğal kaynakların aranması veya işletilmesine ilişkin faaliyetler ile bu faaliyetlerde önemli nitelikte teçhizat kullanılmasının o Devlette bir işyeri oluşturacağı ve bu işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunulduğunun kabul edileceği belirtilmektedir.

5 inci fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette, 14 üncü madde kapsamındaki hizmetler haricinde yürüttüğü faaliyetlerin hangi durumlarda teşebbüsün diğer Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla yürütüldüğünün kabul olunacağı düzenlenmektedir.

6 ncı fıkrada işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

7 nci fıkrada daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkraya göre, bir kişi bir Akit Devlette diğer Akit Devlet teşebbüsü adına hareket eder ve müzakere yapma veya mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa, bu faaliyetler 6 ncı fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüsün, bu kişinin teşebbüs adına gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edileceği hükme bağlanmıştır.

Anlaşmada işyeri ve daimi temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de "işyeri" maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkrada hükmüyle, Gelir Vergisi Kanunu'nun dar mükelleflerin ticari kazançlarının Türkiye'de vergilendirilmesine imkan tanıyan daimi temsilcilığe ilişkin hükümleri Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

8 inci fıkrada, bir teşebbüsün bir Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacağı belirtilmektedir.

9 uncu fıkrada ise iki ayrı Akit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesi halinde, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

Madde 6- Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin (tarım, ormancılık veya balıkçılıktan elde edilen gelir dahil) vergileme hakkı, öncelikle gayrimenkulün bulunduğu Akit Devlete verilmektedir.

2 nci fıkra, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, 1 ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

Ticari Kazançlar

Madde 7- Maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir. Ancak, faaliyetin diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, söz konusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal ve ticari eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkrada, bu maddedeki hiçbir hükmün, her bir Akit Devletin sigortacılığın herhangi bir biçiminden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin olarak herhangi bir tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerini etkilemeyeceği belirtilmektedir.

6 ncı fıkra ise, ticari kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

Deniz ve Hava Taşımacılığı

Madde 8- 1 inci fıkra, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazançların, yalnızca teşebbüsün mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Diğer bir ifade ile bu tür kazançlar kaynak Devlette vergiden istisna edilmektedir.

2 nci fıkrada, diğer Akit Devlette yüklenen ve bu diğer Devletteki herhangi bir yerde boşaltılan yolcu, canlı hayvan, posta, mal veya ticari eşya taşımacılığı dolayısıyla bir Akit Devlet teşebbüsüne ödenen tutarların diğer Devlette vergilendirilebileceği belirtilmektedir.

3 nc fıkrada ise, 1 inci ve 2 nci fıkrada benimsenen prensiplerin, bir ortaklığa, ortak teşebbüse veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştış.

Bağımlı Teşebbüsler

Madde 9- Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 11, 12 ve 13 üncü maddelerinde düzenlenen örtülü sermaye ve transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Akit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinayı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Akit Devlette ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

Temettüler

Madde 10- 1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirinin esas itibariyle temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkra, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Ancak, diğer Akit Devlet mukimine ödenen temettü üzerinden kaynak Devlette alınacak vergi, gerçek lehdarın temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az % 25'ini elinde tutan bir şirket olması ve söz konusu temettülerin diğer Akit Devlette vergiden istisna edilmesi koşuluyla % 5'i, diğer tüm durumlarda % 15'i aşmayacaktır.

3 nc fıkrada “temettü” teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 nc fıkrada, bir Yeni Zelanda mukimi tarafından Türkiye'deki bir işyeri vasıtasıyla elde edilen kazancın, 7 nci madde (Ticari Kazançlar) erevesinde vergilendirildikten sonra, kalan kazanç üzerinden Türkiye'de vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Bu şekilde alınacak vergi, söz konusu kazancın Yeni Zelanda' da vergiden istisna edilmesi durumunda kalan kısmın % 5'i, diğer durumlarda ise % 15'i ile sınırlı olacaktır. Bu fıkra Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 30 uncu maddesinin 6 numaralı bendiyle paralellik arz etmektedir.

5 inci fıkrada, temettünün gerçek lehdarının, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunması ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmektedir. Bu durumda, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 nc madde hükümleri uygulanacaktır.

6 ncı fıkrada ise, bir Akit Devlette kazanç veya gelir elde eden ve diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin dağıttığı temettüler üzerinden veya dağıtmadığı kazançlardan bu Akit Devletin herhangi bir vergi alamayacağı öngörülmektedir. Böylece kaynak Devletin vergileme yetkisi kurum kazancına uygulanmakta, ancak bu durumda kr payı elde eden kişilere doğru bir genişlemeye

müsaade edilmemektedir. Fıkra ayrıca, temettünün kazanç veya gelirin elde edildiği Devletin mukimlerine ödenmesi ve bu kazanç veya gelirin elde edildiği Devletteki işyeri veya sabit yer ile elde edilmiş olayı arasında önemli bir bağ bulunması hallerinin kaynak Devlette vergilendirmeme prensibine istisna teşkil ettiği belirtilmektedir.

Faiz

Madde 11- 1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkra, faizin doğduğu Akit Devlete, faizin bir bankaya ödenmesi durumunda faizin gayrisafi tutarı üzerinden azami % 10, diğer durumlarda ise azami % 15 oranında vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, Yeni Zelanda'da doğan ve Türkiye Hükümeti'ne veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na ödenen faizin Yeni Zelanda vergisinden; Türkiye' de doğan ve Yeni Zelanda Hükümeti 'ne veya Yeni Zelanda Rezerv Bankası'na ödenen faizin Türk vergisinden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkra, "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

5 inci fıkra, bir Akit Devletin mukimi olan faizin gerçek lehdarı tarafından, diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunulması ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, söz konusu faizin bu maddenin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü fıkra hükümleri çerçevesinde değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde vergilendirileceği öngörülmektedir.

6 ncı fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Akit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, faizin ödemeyi yapan kişinin mukim olduğu Akit Devlette elde edildiği kabul edilecektir. Ancak, faiz ödeyen kişinin mukim olsun ya da olmasın bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olması ve faizin bu işyeri veya sabit yerden kaynaklanması veya bu işyerine veya sabit yere atfedilebilen kazancın belirlenmesinde indirim konusu yapılması durumunda söz konusu faizin bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7 nci fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyen kişi ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Akit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Gayrimaddi Hak Bedelleri

Madde 12- 1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, "gayrimaddi hak bedelleri" teriminin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkrada, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarına ait bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek kazançlarına ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda ise, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

Varlıkların Elden Çıkarılması

Madde 13- 1 inci fıkrada, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların ve bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçaklar ile bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca gemi veya uçakları işleten teşebbüsün mukim bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, değerinin yüzde ellisinden fazlası doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkulü temsil eden hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların gayrimenkulün bulunduğu Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

5 inci fıkrada ise, bu maddenin önceki fıkralarının uygulanması hariç olmak üzere, Anlaşmadaki hiçbir hükmün, bir Akit Devletin, herhangi bir varlığın elden çıkarılmasından doğan sermaye değer artış kazançlarının vergilendirilmesine ilişkin mevzuatının uygulanmasını etkilemeyeceği belirtilmektedir.

Serbest Meslek Faaliyetleri

Madde 14- Maddenin 1 inci fıkrasında, serbest meslek kazançlarının, kazancı elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Bununla beraber bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak veya bu diğer Akit Devlette 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde toplam 183 gün veya daha uzun bir süre bulunarak serbest meslek faaliyeti icra etmesi durumunda, bu faaliyetlerden elde edilen kazançların, kaynak Devlette de vergilendirileceği hükmüne yer verilmiştir.

2 nci fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün serbest meslek faaliyetleri nedeniyle elde ettiği gelirin, teşebbüsün mukimi olduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Bununla beraber bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette bulunan bir işyerini kullanarak serbest meslek faaliyeti icra etmesi durumunda veya bu serbest meslek faaliyetlerinin diğer Akit Devlette 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde toplam 183 gün veya daha uzun bir süre devam etmesi halinde elde edilen kazançların kaynak Devlette de vergilendirileceği hükmüne yer verilmiştir.

3 üncü fıkrada, "serbest meslek faaliyetleri" teriminin tanımı yapılmaktadır.

Ücret Gelirleri

Madde 15- 1 inci fıkrada, ücret gelirlerinin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Akit Devlet mukimince elde edilen

maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler yalnızca mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak söz konusu kural, bu Anlaşmanın 16,18, 19 ve 20 nci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğrenciler 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim olunan Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Akit Devlet mukiminin bu Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan ve biten herhangi bir 12 aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da söz konusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması ya da bu yerlere atfedilebilen kazancın tespitinde indirim konusu yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada ise, bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelirin, işletmecinin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükmü öngörülmektedir.

Yöneticilere Yapılan Ödemeler

Madde 16- Maddede bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri gelirlerin, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Sanatçı ve Sporcular

Madde 17- 1 inci fıkrada, bir Akit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların işgal konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Akit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Akit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, ticari kazançlar, serbest meslek faaliyetleri ve ücret gelirlerini düzenleyen 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkrada organizatörlerle ilgili olup sanatçı ve sporcuların işgal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendisi adına değil de bir başkası adına tahakkuk etmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Akit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkrada ise, sanatçı ve sporcular tarafından bir Akit Devlette icra edilen faaliyetler dolayısıyla elde edilen gelirlerin, bu Devlette yapılan ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde diğer Akit Devletin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından karşılanması durumunda söz konusu gelirlerin faaliyetin icra edildiği Devlette vergiden istisna edileceği hüküm altına alınmıştır.

Emekli Maaşları

Madde 18- Kamu hizmetine ilişkin emekli maaşları dahil olmak üzere, geçmiş çalışmalar karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler ile ömür boyu sağlanan düzenli ödemelerin yalnızca bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hüküm altına alınmıştır.

2 nci fıkrada ise, bir Akit Devletin sosyal güvenlik mevzuatı kapsamında ödenen emekli maaşları ve diğer ödemelerin yalnızca bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu Hizmeti

Madde 19- 1 inci fıkrada, bir Akit Devlet hükümetine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, emekli maaşları hariç olmak üzere bu Hükümet tarafından ödenen maaş, ücret ve diğer benzeri ödemelerin yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir. Ancak, hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi ve geliri elde eden gerçek kişinin bu diğer Devletin mukimi olması durumunda, söz konusu kişinin aynı zamanda bu Devletin vatandaşı olması veya yalnızca hizmet sunmak için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması şartıyla, elde edilen gelirler yalnızca gerçek kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir.

2 nci fıkrada ise, kamu iktisadi kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil, 15, 16 ve 17 nci madde hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

Öğrenciler

Madde 20- Madde, öğrencilerin öğrenim veya mesleki eğitimde buldukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırlarını belirlemektedir. 1 inci fıkrada, bir Akit Devletin vatandaşı olan öğrenci ve stajyerlerin yalnızca geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak üzere buldukları Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler dolayısıyla öğrenim gördükleri veya mesleki eğitim amacıyla buldukları Akit Devlette vergiye tabi tutulmayacakları öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir Akit Devletin vatandaşı olan öğrenci veya stajyerler tarafından, diğer Devlette iki yılı aşmayan süre veya sürelerde öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak amacıyla ifa edilen hizmetler dolayısıyla elde edilen gelirlerin, bu kişilerin bu Devlette yalnızca bu amaçla bulunmaları koşuluyla, diğer Akit Devlette vergilendirilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Diğer Gelirler

Madde 21- 1 inci fıkrada, nerede doğarsa doğsun, bir Akit Devlet mukimi tarafından elde edilen ve Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde kavranmayan gelir unsurlarının, geliri elde eden kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hüküm altına alınmıştır.

2 nci fıkrada, 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, gelir lehdarının diğer Devlette bir işyerine veya sabit yere sahip olması ve gelirin elde edildiği hak veya varlıkla bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde elde edilen gelirin, bu maddeye göre değil, ticari kazançlara ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada ise, diğer Akit Devlette doğan ve bu Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurlarının, gelirin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceği hükme bağlanmaktadır.

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

Madde 22- 1 inci fıkra, Türkiye mukimleri için çifte vergilendirmenin nasıl önleneceğine ilişkindir. Buna göre, Türkiye' de mukim olanların bu Anlaşma uyarınca Yeni Zelanda'da vergi ödemeleri durumunda, Türkiye'nin bu kişilerin gelirin isabet eden Türk vergisinden Yeni Zelanda'da

ödenen verginin mahsubuna müsaade edeceği, ancak bu mahsubun Yeni Zelanda'da vergilendirilebilir gelire atfedilebilen, mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan vergi tutarını aşmayacağı öngörülmektedir. Diğer taraftan, Türkiye'de mukim olanlar tarafından elde edilen gelirin Türkiye'de vergiden istisna edilmesi durumunda, gelir üzerinden alınacak vergi miktarı hesaplanırken istisna edilmiş olan gelirin de Türkiye tarafından dikkate alınabileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkra ise, Yeni Zelanda mukimleri için çifte vergilendirmenin nasıl önleneceğine ilişkindir. Türkiye mukimleri için düzenlenen hükümler benzer şekilde Yeni Zelanda mukimi olanlar için de düzenlenmiş olup, bu kişilerin Anlaşma hükümleri uyarınca Türkiye' de elde ettiği gelir üzerinden Türkiye'de ödenen verginin Yeni Zelanda' da ödenecek vergiden mahsup edileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayırım Yapılmaması

Madde 23- Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devletin vatandaşlarının, özellikle mukimlik yönünden, diğer Akit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacağı öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin bu diğer Devlette, üçüncü bir Devletin bu diğer Devlette aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerin işyerlerine kıyasla daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacağı belirtilmektedir.

3 üncü fıkrada ayırım yapılmaması ilkesinin, bir Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri için de geçerli olduğu belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada, Devletlerden birinin diğer Devletin vergileme kriterlerinin bu maddede öngörülen ilkeleri ihlal ettiği kanısına varması durumunda, yetkili makamların konuyu karşılıklı anlaşma usulünü kullanarak çözmeye gayret sarf edecekleri öngörülmektedir.

5 inci fıkrada, Akit Devletlerin kendi mukimlerine uyguladıkları şahsi indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları belirtilmektedir.

6 ncı fıkrada ise, madde hükümlerinin yalnızca Anlaşmanın konusunu oluşturan vergilere uygulanacağı hükme bağlanmaktadır.

Karşılıklı Anlaşma Usulü

Madde 24- Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin, Akit Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen çözüm yollarıyla bağlı kalmaksızın mukim olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilecektir. Ancak bu kişi, durumunun Ayırım Yapılmaması ilişkin 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun olması halinde, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamlarına başvuruda bulunacaktır. Söz konusu müracaatın, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren beş yıl içinde yapılması gerekmektedir.

2 nci fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam itirazı haklı bulur ve sorunu kendi çözemese, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir. Anlaşmaya varılan her husus, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen zamanaşımı sürelerine bakılmaksızın uygulanacaktır.

3 üncü fıkrada ise, yetkili makamların Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözümü ve Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri; 4 üncü fıkrada ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Bilgi Değişimi

Madde 25- Anlaşmanın uygulanabilmesi için, iki Akit Devletin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Maddede, Akit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

1 inci fıkrada, Anlaşmaya aykırı olmadığı sürece, Anlaşma hükümlerinin ya da Akit Devletlerin vergiye ilişkin iç mevzuatlarının doğru şekilde uygulanmasıyla ilgili olduğu düşünülen bilgilerin değişiminin yapılması öngörülmektedir. Bilgi değişimi, yalnızca Anlaşmada kapsanan kişi ve vergilerle sınırlı olmayıp, Anlaşmada yer almayan vergiler ve her iki Devlette de mukim olmayanlar için de söz konusu olabilmektedir.

2 nci fıkraya göre, bilgi değişimi yoluyla alınan her türlü bilginin Akit Devletlerin iç mevzuatına göre elde edilen bilgiler gibi aynı şekilde gizli tutulması gerekmektedir. Bu bilgiler yalnızca vergilerin tahakkuk ve tahsilatına veya cebri icra ya da kovuşturmasına veya bu hususlardaki itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) veya bunları denetlemekle görevli olan kişilere verilebilecektir. Bu kişiler ve makamlar bu bilgileri, yalnızca söz konusu amaçlar için kullanabilecekler, mahkeme duruşmalarında ve adli kararlar alınırken açıklayabileceklerdir.

3 üncü fıkrada, bilgi sağlayan Devletin lehine bazı sınırlamalar getirilmiştir. Buna göre, bilgi sağlayan Devlet, ulusal yasalarına veya idari işlemlerine uymayacak idari önlemler alma, kendi kanunlarına göre elde etme imkanı bulunmayan bilgiyi elde etme ve sunma ticari, sınai veya mesleki sırrı veya ticari işlemi ifşa eden bir bilgiyi sağlama yükümlülüğü altında bulunmamaktadır. Ayrıca, talep edilen bilginin açıklanması kamu düzenine aykırı ise, bilgi sağlayan Devlet bilgi değişimi talebini geri çevirebilecektir.

4 üncü fıkra hükmü gereğince, Devletler, kendi ülkesel vergi uygulamaları için gerekli olmasa da talep edilen bilgiyi sağlamak için gereken bütün önlemleri almak durumundadır. Bir bilgi talebi, 3 üncü fıkrada sayılan nedenler dışında, yalnızca o bilginin temini ve sağlanmasında ülkesel bir çıkar ya da fayda bulunmadığı gerekçesiyle geri çevrilemeyecektir.

5 inci fıkrada, banka ve müşteri sırrı çerçevesinde bilgi değişiminin engellenmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Buna göre, bir bilgi talebinin, bilginin bir banka, finans kurumu, temsilci ya da acente veya yediemin gibi hareket eden kişiler nezdinde tutulması veya talep edilen bilginin kişinin sermaye payları ile ilgili olması gerekçe gösterilerek reddedilmesi de mümkün değildir.

Vergilerin Tahsilatında Yardımlaşma

Madde 26- Maddenin 1 inci fıkrasında, Akit Devletlerin, alacaklarının tahsilatında birbirlerine yardım edecekleri, bu yardımın 1 inci ve 2 nci maddelerle sınırlı olmayacağı ve Akit Devletlerin yetkili makamlarının, bu maddenin uygulama biçimini karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyebilecekleri hükme bağlanmaktadır.

2 nci fıkra, “alacak” teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, bir Akit Devletin alacağının, bu Devletin mevzuatı uyarınca icra yoluyla istenebildiği ve borçlunun bu Devletin mevzuatı uyarınca alacağın tahsilatını engelleyemediği

durumda söz konusu alacağın, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine diğer Akit devletin yetkili makamınca bu diğer Devletin kendi alacağıymış gibi tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkrada, bir Akit Devletin kendi mevzuatı uyarınca tahsilini sağlamak için koruma tedbirleri alabileceği bir alacağın, bu Devletin yetkili makamlarının talebi üzerine koruma önlemleri almak amacıyla diğer Akit Devletin yetkili makamınca kabul edileceği ve bu diğer Devletin, bu tür tedbirlerin uygulandığı sırada, alacağın ilk bahsedilen Devlette icra yoluyla alınamayacağı veya borçlunun tahsilatı önleme hakkının bulunduğu durumlarda bile, kendi mevzuatı hükümleri uyarınca, bu alacağa kendi alacağıymış gibi koruma tedbirleri uygulayacağı öngörülmektedir.

5 inci fıkrada, 3 üncü ve 4 üncü fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bu fıkraların amaçları yönünden bir Akit Devlet tarafından kabul edilen bir alacağın, bu Devlette zaman aşımına tabi olmayacağı ve niteliği gereği bu veya diğer Devletin mevzuatı uyarınca bu alacağa tanınan herhangi bir önceliğin geçerli olmayacağı hükme bağlanmıştır.

6 ncı fıkra tahsilatta yardımlaşma konusunda yardım sağlayan Devlet lehine bazı süre sınırlamaları getirmektedir. Buna göre, maddenin yürürlüğe girmesinden önceki 6 yıldan fazla bir süre içinde itiraz edilemeyen duruma gelmiş ödenmemiş vergi tutarlarına ilişkin başvurular ile ödenmemiş verginin itiraz edilemeyen duruma geldiği tarihi takiben 15 yıldan fazla bir süre içinde yapılan yardım talepleri talepte bulunulan Devletçe geri çevrilebilecektir.

7 nci fıkraya göre, bir Akit Devletin, diğer Akit Devletten anlaşmanın 3 üncü ve 4 üncü fıkraları uyarınca bir talepte bulunmasından sonra ve tahsilatın başvuru sahibi ülkeye gönderilmesinden önce, alacağın 3 üncü ve 4 üncü fıkralarda belirtilen nitelikleri kaybetmesi durumunda, tahsilatı yapması veya koruma tedbiri alması talep edilen Devlet durumdan haberdar edilecek ve talep askıya alınacak veya geri çekilecektir.

8 inci fıkrada, bu madde hükümlerinin bir Akit Devlete kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına ve kamu düzenine aykırı önlemler alma zorunluluğu getirmediği hükme bağlanmıştır. Bunun yanı sıra, yardım talebinde bulunan Akit Devletin kendi mevzuatı ve idari uygulamaları gereğince tahsilat ve korumaya ilişkin gerekli önlemlerin hiçbirini almaması durumunda ve yardım sağlayacak Devletin katlanacağı idari külfetin diğer Akit Devletin elde edeceği faydadan açık bir şekilde fazla olduğu durumlarda, bir Akit Devletin yardım sağlama yükümlülüğü altında bulunmadığı hüküm altına alınmıştır.

Diplomatik Temsilciler ve Konsolosluk Memurları

Madde 27- Maddede, diplomatik temsilciler veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kurallarına veya özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

Yürürlüğe Girme

Madde 28- Maddenin 1 inci fıkrasında, Anlaşmanın, Akit Devletlerin, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatlarında öngörülen işlemlerin tamamlandığını birbirlerine bildirmelerini müteakip bu bildirimlerin sonuncusunun yapıldığı günde yürürlüğe gireceği belirtilmektedir.

2 nci fıkra hükümlerine göre, Anlaşma, Türkiye' de Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için hüküm ifade edecektir. Yeni Zelanda bakımından ise yürürlüğe girme tarihleri vergilerin çeşidine göre değişiklik arz etmektedir. Buna göre, kaynakta tevkif yoluyla alınan vergilere ilişkin

olarak Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen takvim yılının Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya borçlanılan miktarlar için; diğer Yeni Zelanda vergisine ilişkin olarak ise Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen 1 Nisan tarihinde veya daha sonra başlayan herhangi bir gelir yılı için hüküm ifade edeceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada ise, 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın Bilgi Değişimine ilişkin 26 ncı maddenin diplomatik yoldan yapılacak son nota teatisinde kararlaştırılan tarihten itibaren hüküm ifade edeceği belirtilmektedir.

Yürürlükten Kalkma

Madde 29- Madde, Anlaşmanın feshedilinceye kadar yürürlükte kalacağını belirtmekte, fesih usulünü açıklamakta ve fesih halinin her iki Akit Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğini belirlemektedir.

PROTOKOL MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

Anlaşmanın bir bölümünü oluşturan ve Anlaşma maddelerinin sonunda yer alan Protokol 12 fıkradan ibarettir.

1 inci fıkra, Anlaşmada kapsanan vergilerin her iki Akit Devletin iç mevzuatları uyarınca uygulanan bir ceza veya faize ilişkin herhangi bir tutarı kapsamayacağı hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkra, 5 inci maddenin 3, 4 ve 5 inci fıkralarındaki faaliyetlerin süresini belirlemek amacıyla, bir Akit Devlette bir teşebbüs tarafından yürütülen faaliyetler ile bu teşebbüsün bağımlı olduğu teşebbüs tarafından yürütülen faaliyetlerin birbiriyle ilişkili olması durumunda, faaliyetlerin süre bakımından birleştirileceği öngörülmekte olup, bağımlı teşebbüsün tanımı yapılmaktadır.

3 üncü fıkra, 5 inci maddenin 8 inci fıkrasının uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında kalan bir kişinin bir teşebbüs adına hareket etmesi ve teşebbüs adına müzakere yapma veya sözleşme akdetme yetkisine sahip olmamakla birlikte, bir Akit Devlette, teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundurması veya bu Akit Devlette, teşebbüse ait mal veya ticari eşyayı teşebbüs için imal etmesi ya da işlemesi durumlarında bu kişinin faaliyetlerinin, 5 inci maddenin 6 ncı fıkrasında bahsedilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda o fıkra hükümleri uyarınca bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, kişinin teşebbüs adına gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bu teşebbüs için bir işyeri oluşturacağı hüküm altına alınmıştır.

4 üncü fıkra, gayrimenkullerle ilişkili olarak 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında bahsedilen herhangi bir hakkın, bu hakka ilişkin varlığın bulunduğu yerde veya arama ya da işletmenin yapıldığı yerde bulunduğu anlaşılacağı belirtilmektedir.

5 nci fıkra, 7 nci maddenin 3 üncü fıkrasıyla ilgili olarak, ana merkezin veya yurt dışında yerleşik diğer işyerlerinin gider ve zararlarına katkı nedeniyle gider indirimine müsaade edilmeyeceği gibi, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer ofislerine yapılan gayrimaddi hak bedeli, faiz, komisyon veya diğer benzeri ödemelerin de gider olarak indirilmesine müsaade edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

6 ncı fıkra, 7 nci maddeyle ilgili olarak, bir Akit Devlet mukiminin vergi amaçları bakımından şirket olarak muamele görenler dışında bir vakfın (trust'ın) mütevellisi tarafından diğer Akit Devlette faaliyette bulunan bir teşebbüsün kazancına ait bir hisseye sahip olması durumunda ve bu teşebbüsle ilgili olarak, söz konusu mukimin, teşebbüsün işlerini herhangi bir vakıf aracılığıyla yürütmek yerine kendi adına yürütmesi halinde bu diğer Devlette bir işyerine sahip olduğunun kabul edileceği hüküm altına alınmıştır. Bunun yanı sıra, teşebbüsün müteveli tarafından yürütülen işlerinin, diğer Devlette, bu mukim tarafından diğer Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla yürütüldüğü kabul edilerek, söz konusu mukimin kazançtaki hissesinin, söz konusu işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

7 nci fıkra, 10 uncu ve 11 inci maddelerle ilgili olarak, Anlaşmanın 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan "temettü" teriminin; Türkiye yönünden, yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri; Yeni Zelanda yönünden ise 2007 Gelir Vergisi Kanunu'nun FA 2 Bölümünde veya her iki Akit Devletin yetkili makamlarının üzerinde uzlaştığı benzer düzenlemelerde tanımlanan borç senetleri ile borç senetleri yerine geçen senetlere ilişkin gelirleri kapsayacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca, burada bahsedilen gelirin, Anlaşmanın 11 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında yer alan "faiz" teriminin kapsamına girmediği hususunda da anlaşmaya varılmıştır.

8 inci fıkrada, 10 uncu, 11 inci ve 12 nci maddelerle ilgili olarak, temettü, faiz veya gayrimaddi hak bedelleri dolayısıyla bir Akit Devlette vergiye tabi olan bir mütevellinin (yediemin), söz konusu temettü, faiz veya gayrimaddi hak bedellerinin gerçek lehdarı olarak kabul edileceği belirtilmektedir.

9 uncu fıkrada, 12 nci maddenin 3 üncü fıkrasıyla ilgili olarak, bir sözleşme kapsamında yapılan bir ödemenin asıl amacı 3 üncü fıkradaki anlamıyla bir bedel karşılığı ise, bu sözleşmeye bağlı ve çoğunlukla önemsiz nitelikteki yardım amaçlı ödemelerin "gayrimaddi hak bedeli" olarak kabul edileceği ve Anlaşmanın 12 nci maddesinin 3 üncü fıkrasında tanımlanan "gayrimaddi hak bedelleri" teriminin, bu fıkrada belirtilen herhangi bir varlık veya hakkın kullanımından ya da tedarikinden kısmen veya tamamen vazgeçilmesi nedeniyle yapılan ödemeleri de kapsayacağı hüküm altına alınmıştır.

10 uncu fıkrada, 12 nci ve 13 üncü maddelerle ilgili olarak, 12 nci maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilen bir varlığın satışı karşılığında yapılan ödemelere, bu ödemeler söz konusu varlıkla ilgili olarak gerçek bir elden çıkarma karşılığında yapılmadığı sürece 12 nci madde hükümlerinin uygulanacağı, ancak ödemenin gerçek bir elden çıkarma karşılığında yapılması durumunda 13 üncü madde hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

11 inci fıkrada, 23 üncü maddeyle ilgili olarak, Yeni Zelanda'nın bu Anlaşmanın imza tarihinden sonra, Gelir ve Servete ilişkin OECD Model Vergi Anlaşması paralelinde "Ayrım Yapılmaması" maddesini içeren bir vergi anlaşmasına taraf olması halinde, bu Anlaşmanın 23 üncü maddesinin revizyonu için görüşmelere başlanılacağı hüküm altına alınmıştır.

12 nci fıkrada ise, 24 üncü maddenin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak, Türkiye yönünden mükellefin, karşılıklı anlaşmadan kaynaklanan iadeyi, vergi idaresinin karşılıklı anlaşma sonucunu kendisine bildirmesinden sonraki 1 yıllık süre içerisinde talep etmek zorunda olduğu hükme bağlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/921

Karar No.: 166

3 Mart 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 19/7/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 1/10/2010 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 2/3/2011 tarihli 23 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, Anlaşma ile iki Ülke arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi amacıyla her iki Ülke vatandaşlarının çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkabilecek sorunlarının çözümünün amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, kişilerin aynı gelir üzerinden her iki devlette birden vergilendirilmesinin önüne geçilmesini, vergileme hakkının gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak devletlerden birine bırakılmasını, devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer devlet mukimlerinin, o devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmasını öngören Anlaşma ve eki Protokol'e bağlayıcılık kazandırılmasının Ülkemiz açısından faydalı olacağı ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Üye	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Hüseyin Pazarcı</i>	<i>Onur Öymen</i>
Karabük	Balıkesir	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Şükrü Mustafa Elekdag</i>	<i>Canan Kalsın</i>	<i>Mehmet Ufuk Uras</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
Kütahya	Malatya	Mardin
	Üye	Üye
	<i>Metin Ergun</i>	<i>Necip Taylan</i>
	Muğla	Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
YENİ ZELANDA HÜKÜMETİ ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA
ANLAŞMASI VE EKİ PROTOKOLÜN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 22 Nisan 2010 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması” ve eki “Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı V.

S. Ergin

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı

S. A. Kavaf

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı V.

M. Demir

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

C. Yılmaz

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı V.

F. N. Özak

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
YENİ ZELANDA HÜKÜMETİ ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA
ANLAŞMASI VE EKİ PROTOKOLÜN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
YENİ ZELANDA HÜKÜMETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN
VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME
VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
YENİ ZELANDA HÜKÜMETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

Madde 1

KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAPSANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile teşebbüsler tarafından ödenen ücret veya maaşların toplam tutarı üzerinden alınan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelir unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelir üzerinden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı mevcut vergiler özellikle:

a) Türkiye'de:

- i) gelir vergisi;
- ii) kurumlar vergisi;

(bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir);

b) Yeni Zelanda'da:

gelir vergisi;

(bundan böyle "Yeni Zelanda vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini gerektirmedikçe:

- a) i) "Türkiye" terimi, kara suları ve üzerinde bulunan hava sahası dahil olmak üzere Türkiye'nin sahip olduğu egemenlik alanını, bunun yanı

sıra, uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

ii) "Yeni Zelanda" terimi, Tokelau hariç Yeni Zelanda topraklarını ifade eder ve Yeni Zelanda mevzuatı ile uluslararası mevzuat uyarınca belirlenen, Yeni Zelanda'nın doğal kaynaklara ilişkin egemenlik haklarını kullandığı kara sularının ötesindeki herhangi bir alanı kapsar;

b) "bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Türkiye veya Yeni Zelanda anlamına gelir;

c) "kişi" terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

d) "şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

e) "kanuni ana merkez" terimi;

i) Türkiye yönünden, Türk Ticaret Kanunu'na göre tescil edilen kayıtlı merkez;

ii) Yeni Zelanda yönünden; kuruluş yeri

anlamına gelir;

f) Bir Akit Devlete ilişkin "vatandaş" terimi:

i) o Akit Devletin vatandaşlığına veya uyrukluğuna sahip herhangi bir gerçek kişiyi; ve

ii) o Akit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir hükmi şahsı, ortaklığı veya derneği

ifade eder;

g) "bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

h) "yetkili makam" terimi:

i) Türkiye yönünden, Maliye Bakanı'nı veya Maliye Bakanı tarafından yetkilendirilmiş bir temsilciyi; ve

ii) Yeni Zelanda yönünden, Vergi Dairesi Genel Müdürünü veya yetkili bir temsilciyi

ifade eder;

- i) "uluslararası trafik" terimi, yalnızca diğer Akit Devletin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi veya uçak işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından gemi veya uçak işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder.

2. Anlaşmanın bir Akit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini gerektirmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, bu Devlet, herhangi bir politik alt bölümü veya mahalli idaresi de dahil olmak üzere, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni ana merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle o Devlette vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

- a) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, yalnızca kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu (hayati menfaatlerin merkezi olan) Devletin mukimi olarak kabul edilecektir;
- b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşı ise veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi yalnızca etkin yönetim merkezinin bulunduğu Devletin bir mukimi kabul edilecektir. Bununla birlikte bu kişi, bir Akit Devlette etkin

yönetim merkezine, diğer Akit Devlette kanuni ana merkeze sahip olduğunda, bu kişinin, Anlaşmanın amaçları bakımından hangi Devletin mukimi kabul edileceğini Akit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşma ile belirleyeceklerdir. Böyle bir anlaşmaya varılmadığı takdirde, bu kişi, Anlaşmanın sağlayacağı avantajlar bakımından her iki Akit Devletin de mukimi olarak kabul edilmeyecektir.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

- a) yönetim yeri;
- b) şube;
- c) büro;
- d) fabrika;
- e) atölye; ve
- f) maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Bir inşaat şantiyesi, yapım, kurma veya montaj projesi veya bunlarla ilgili gözetim faaliyetleri, 6 ayı aşan bir süre devam etmesi durumunda bir işyeri oluşturur.

4. Bir teşebbüsün, bir Akit Devlette, herhangi bir oniki aylık dönemde 183 günü aşan bir süre;

- a) kerestelik ağaçlar dahil olmak üzere, bu Devlette yer alan doğal kaynakların aranması veya işletilmesine ilişkin faaliyetlerde bulunması; veya

b) bu Devlette;

(i) doğal kaynakların aranması veya işletilmesinde; veya

(ii) bu arama veya işletme ile ilgili faaliyetlerde

önemli nitelikte teçhizat kullanması halinde

bu Devlette bir işyerine sahip olduğu ve bu işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu kabul edilecektir.

5. Bir Akit Devlet teşebbüsü, 14 üncü maddede bahsedilen hizmetlerin dışında, diğer Akit Devlette;

- a) herhangi bir on iki aylık dönemde, bir ya da birkaç seferde diğer Akit Devlette toplam 183 günden fazla bulunan bir veya daha fazla gerçek kişi vasıtasıyla faaliyet icra ettiğinde ve teşebbüsün bu süre veya sürelerde diğer Devlette söz konusu gerçek kişi ya da kişilerce ifa edilen hizmetlerden sağladığı gayrisafi gelirin % 50 sinden fazlasının bu teşebbüsün etkin ticari faaliyetlerine atfedilmesi durumunda, veya
- b) söz konusu faaliyetlerin, diğer Devlette bu hizmetleri ifa eden ya da bu hizmetleri ifa etmek amacıyla bu diğer Devlette bulunan bir veya daha fazla gerçek kişi (diğer teşebbüs adına söz konusu hizmetleri ifa eden ve ifa ettiği bu hizmetler dolayısıyla ilk bahsedilen teşebbüsün gözetimi, yönetimi veya kontrolü altında bulunmayan bir gerçek kişi hariç) vasıtasıyla aynı veya bağlı projeler için, herhangi bir oniki aylık dönemde bir ya da birkaç seferde toplam 183 günü aşan bir sürede icra edilmesi durumunda,

bu hizmetleri sunmak için diğer Devlette yürütülen faaliyetlerin, bu faaliyetler, 6 ncı fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda o fıkra hükümleri uyarınca bu yeri bir işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, teşebbüsün diğer Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla yürütüldüğü kabul olunacaktır.

6. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

- a) Teşebbüse ait tesislerin, teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;
- b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;
- c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettirilmesi amacıyla elde tutulması;
- d) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;
- e) İşe ilişkin sabit bir yerin, teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı nitelik taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;
- f) İşe ilişkin sabit yerdeki bütün faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı nitelikte olması şartıyla, işe ilişkin sabit bir yerin yalnızca a) ile e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin birini veya birkaçını bir arada yürütmek amacıyla elde tutulması.

7. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir kişi -8 inci fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir Akit Devlette, bir teşebbüs adına hareket eder ve esas olarak o teşebbüs adına müzakere yapma veya sözleşme akdetme yetkisine sahip olup, bu yetkisini mutaden kullanırsa, bu kişinin faaliyetleri, 6 ncı fıkrada bahsedilen ve anılan fıkra hükümlerine göre işe ilişkin sabit bir yer aracılığıyla yürütüldüğünde bu sabit yere işyeri mahiyeti kazandırmayan faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu Devlette, söz konusu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir.

8. Bir teşebbüs, bir Akit Devlette, işlerini yalnızca bir simsar, bir genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır, şu kadar ki, bu kişilerin kendi işlerine olağan şekilde devam etmeleri şarttır.

9. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, bu şirketlerden herhangi biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım, ormancılık veya balıkçılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda, doğal kaynakları, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım, ormancılık veya balıkçılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul veya arazi mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını, doğal kaynakların veya kerestelik ağaçların aranması veya işletilmesine ilişkin hakları ve doğal kaynakları veya kerestelik ağaçları arama veya işletme hakkından veya işletilmesinden doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık olarak kabul edilmeyecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklarından elde edilen gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu, her iki Akit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Bu maddedeki hiçbir hüküm, her bir Akit Devletin, sigortacılığın herhangi bir biçiminden elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin olarak herhangi bir tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerini etkilemeyecektir.

6. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

DENİZ VE HAVA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet teşebbüsüne, gemi veya uçakla, diğer Akit Devlette yüklenen ve bu diğer Devletteki herhangi bir yerde boşaltılan yolcu, canlı hayvan, posta, mal veya ticari eşya taşımacılığı dolayısıyla ödenen veya ödenebilen tutarlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir ortak teşebbüse veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya
b) Aynı kişiler, doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari ve mali ilişkilerde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip vergilendirdiği kazanç, bu diğer Akit Devlette vergilendirilen diğer Devlet teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda, ilk bahsedilen Devletin kavradığı bu kazancın, iki bağımsız teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak, bu ilk bahsedilen Devletçe yürütülen hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olması durumunda, diğer Devlet bu belirlemenin yerinde olduğu kanaatine varırsa, söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu temettüler, ödemeyi yapan şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

- a) gerçek lehdar, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25 ini elinde tutan bir şirket (ortaklık hariç) ise, söz konusu temettülerin bu diğer Devlette vergiden istisna edilmesi koşuluyla, gayrisafi temettü tutarının yüzde 5'i;
- b) tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15'i.

Bu fıkra, temettülerin ödendiği kazançlar yönünden şirketin vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazanç katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtım yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer gelirleri ifade eder.

4. Bir Yeni Zelanda mukimi tarafından, Türkiye'de yer alan bir işyeri vasıtasıyla elde edilen kazanç, 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra kalan kısım Türkiye'de vergilendirilebilir. Ancak, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

- a) söz konusu kazancın Yeni Zelanda'da vergiden istisna edilmesi koşuluyla, kalan kısmın % 5'i;
- b) tüm diğer durumlarda kalan kısmın yüzde 15'i.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkraya hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. 4 üncü fıkraya hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletten kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlet, temettülerin kendi mukimlerinden birine ödenmesi veya temettü elde ediş olayı ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması durumları hariç olmak üzere, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamayacağı gibi, ödenen temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen kazançtan veya gelirden oluşması durumunda bile, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden bir dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faizin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

- a) faiz bir bankaya ödenmişse, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10 u
- b) tüm diğer durumlarda faizin gayrisafi tutarının yüzde 15 i.

3. 2 nci fıkraya hükümlerine bakılmaksızın:

- a) Yeni Zelanda'da doğan ve Türkiye Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na ödenen faizler, Yeni Zelanda vergisinden istisna edilecektir;
- b) Türkiye'de doğan ve Yeni Zelanda Hükümetine veya Yeni Zelanda Rezerv Bankası'na ödenen faizler, Türk vergisinden istisna edilecektir.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın ve borçlunun kazancına katılma hakkı tanısın tanımasın her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerine ilişkin prim ve ikramiyeler dahil olmak üzere, bu menkul kıymet, tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirler ile gelirin elde edildiği Devletin vergiye ilişkin mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri ifade eder.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1, 2 ve 3 üncü fıkraya hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Faizin, ödemeyi yapan kişinin mukim olduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyeri ya da sabit yerden kaynaklandığında ya da bu işyerine veya sabit yere atfedilebilen kazancın belirlenmesinde indirim konusu yapılabildiğinde, söz konusu faizin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aşmadığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ödemelerin aşan kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber söz konusu gayrimaddi hak bedelleri, elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, her nevi telif hakkının (her nevi edebi, sanatsal veya bilimsel çalışma, sinema filmi ile radyo ve televizyon kayıtlarına ilişkin telif hakkı dahil), her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı, kullanım hakkı veya satışı karşılığında veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi için veya sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı ya da kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, gayrimaddi hak bedelinin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Gayrimaddi hak bedellerinin, ödemeyi yapan kişinin mukim olduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan yükümlülükle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında ya da bu işyeri veya sabit yere atfedilebilen kazancın belirlenmesinde indirim konusu yapılabildiğinde, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştağında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ödemelerin aşan kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 13

VARLIKLARIN ELDEN ÇIKARILMASI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 nci maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerine ait menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet mukimince, uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçakların veya söz konusu gemi veya uçakların işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

4. Bir Akit Devlet mukimince, değerinin yüzde 50'sinden fazlası, doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkulü temsil eden hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

5. Bu maddenin bundan önceki fıkralarının uygulanması dışında, bu Anlaşmadaki hiçbir hüküm, bir Akit Devletin, herhangi bir varlığın elden çıkarılmasından doğan sermaye değer artışı niteliğindeki kazançların vergilendirilmesine ilişkin mevzuatının uygulanmasını etkilemeyecektir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir gerçek kişinin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, bu hizmet veya faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

- a) bu kişi, bu diğer Devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip ise; veya
- b) bu kişi, bu diğer Devlette, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek amacıyla, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde toplam 183 gün veya daha uzun bir süre kalırsa

söz konusu gelir aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda, olayına göre yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir ya da yalnızca bu diğer Devlette bulunulan süre içerisinde icra edilen hizmet veya faaliyetlerden elde edilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün serbest meslek faaliyetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, bu hizmet veya faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

- a) teşebbüs, söz konusu hizmet veya faaliyetleri icra etmek üzere bu diğer Devlette bir işyerine sahip olursa; veya
- b) hizmet veya faaliyetlerin icra edildiği süre veya süreler 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde toplam 183 günü aşarsa

söz konusu gelir, aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

Böyle bir durumda, olayına göre yalnızca söz konusu işyerine veya bu diğer Devlette icra edilen hizmet veya faaliyetlere atfedilebilen gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir. Her iki durumda da teşebbüs, söz konusu gelir bu teşebbüsün diğer Devlette bulunan işyerine atfedilebilen bir gelirmiş gibi, bu diğer Devlette, bu Anlaşmanın 7 nci maddesi hükümlerine göre vergilendirilmeyi tercih edebilir. Bu tercih, diğer Devletin, söz konusu gelir üzerinden tevkifat suretiyle vergi alma hakkını etkilemeyecektir.

3. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dışçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini ve özel mesleki beceri gerektiren diğer faaliyetleri kapsamına alır.

Madde 15

ÜCRET GELİRLERİ

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkraya hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

- a) gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmayan bir süre kalırsa, ve
- b) ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya bu işveren adına yapılırsa, ve
- c) ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa ya da bu yerlere atfedilebilen kazancın tespitinde indirim konusu yapılamazsa

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, bu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

YÖNETİCİLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri gelirler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının, bir müzisyenin ya da bir sporcunun diğer Akit Devlette bu nitelikteki şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisi adına değil de bir başkası adına tahakkuk ederse, bu gelir, 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir sanatçı veya sporcunun bir Akit Devlette icra ettiği faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu Devlete yapılan ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde diğer Akit Devletin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından karşılanması halinde, bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. Bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları (kamu hizmetine ilişkin emekli maaşları dahil) ile diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bu hüküm aynı zamanda, bir Akit Devlet mukimine ömür boyu sağlanan düzenli ödemelere de uygulanacaktır.

2. Bir Akit Devletin sosyal güvenlik mevzuatı kapsamında diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen emekli maaşları ve diğer ödemeler yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilecektir.

Madde 19

KAMU HİZMETİ

1. a) Bir Akit Devletin Hükümetine, bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Hükümet tarafından ödenen maaş, ücret ve diğer benzeri ödemeler (emekli maaşları hariç), yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

b) Bununla birlikte, hizmet diğer Akit Devlette ifa edildiğinde ve gerçek kişi o Devletin bir mukimi olduğunda, söz konusu ödemeler yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilecektir. Ancak bu kişinin:

i) Devletin vatandaşı olması; veya

ii) yalnızca bu hizmeti ifa etmek amacıyla o Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması

zorunludur.

2. 1 inci fıkrada bahsedilen Hükümet tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında yapılan ödemelere 15, 16 ve 17 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRENCİLER

1. Bir Akit Devletin vatandaşı olan ve diğer Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere, geçimini, öğrenimini veya mesleki eğitimini sağlayabilmesi için diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Bir Akit Devletin vatandaşı olan ve diğer Akit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak amacıyla, iki yılı aşmayan bir süre veya süreler içinde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği gelirler, bu kişilerin bu Devlette yalnızca bu amaçla bulunmaları koşuluyla, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 21

DİĞER GELİRLER

1. Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan söz konusu gelirin lehdarı, diğer Akit Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve gelirin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu gelire 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlette doğan ve bu Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, bu diğer Devlette de vergilendirilebilir.

Madde 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

- a) Türkiye dışındaki bir ülkede ödenen verginin Türk vergisinden mahsubunu düzenleyen Türk mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere (bu hükümler, buradaki genel prensipleri değiştirmeksizin zaman zaman tadil edilebilir), bir Türkiye mukiminin Yeni Zelanda'daki kaynaklardan elde ettiği gelir (kazançlar ve vergiye tabi gelirler dahil) üzerinden Yeni Zelanda mevzuatına göre ve bu Anlaşma'ya uygun olarak ödenen Yeni Zelanda vergisinin, söz konusu gelir üzerinden alınacak Türk vergisinden mahsubuna müsaade edilecektir. Bununla beraber bu mahsup, söz konusu gelire atfedilebilen, mahsuptan önce hesaplanan Türk vergisi miktarını aşmayacaktır.
- b) Anlaşmanın herhangi bir hükmü uyarınca, bir Türkiye mukimi tarafından elde edilen gelir Türkiye'de vergiden istisna edilirse, Türkiye, bu mukimin geriye kalan geliri üzerinden alınacak vergi miktarını hesaplarken, istisna edilmiş olan geliri de dikkate alabilir.

2. Yeni Zelanda mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

Yeni Zelanda dışındaki bir ülkede ödenen verginin Yeni Zelanda gelir vergisinden mahsubunu düzenleyen Yeni Zelanda mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere (bu maddenin genel ilkesini etkilememek şartıyla), bir Yeni Zelanda mukiminin Türkiye'deki kaynaklardan elde ettiği gelir üzerinden Türk mevzuatına göre ve bu Anlaşmaya uygun olarak ödenen Türk vergisinin (temettü yönünden, içerisinden temettü ödemesi yapılan kazançlara ilişkin olarak ödenen vergi hariç) bu gelire ilişkin olarak ödenecek Yeni Zelanda vergisinden mahsubuna müsaade edilecektir.

Madde 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devletle, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda, özellikle mukimlik yönünden, karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devletle sahip olduğu bir işyeri, diğer Devletle üçüncü bir Devletin bu diğer Devletle benzer koşullarda aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerinin sahip olduğu işyerlerine bu diğer Devletin iç mevzuatı gereğince uygulanan vergilemeden daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bir Akit Devletin, diğ er Akit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğ rudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edil en teş ebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, üç üncü bir Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğ rudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edil en benzer koş ullardaki benzeri teş ebbüslerinin, ilk bahsedilen Devletin iç mevzuatı gereğince tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağı lı mükellefiyetlerden değ iş ik veya daha ağı r vergilemeye ve buna bağı lı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. Akit Devletlerden biri, diğ er Akit Devletin vergileme kriterlerinin bu maddede ö ngör ülen ilkeleri ihlal ettiğ i kanısına varırsa, yetkili makamlar konuyu karş ilıklı anlaş ma usulünü kullanarak ç özmeye gayret sarf edeceklerdir.

5. Bu maddede kapsanan hiçbir husus, bir Akit Devletin vergi amaçları bakımından kendi mukimlerine uyguladı ğı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini, diğ er Akit Devlet mukimlerine de uygulamak zorunda oldu ğ u yönünde anlaş ılmayacaktır.

6. Bu madde hükümleri, yalnızca bu Anlaş manın konusuna giren vergilere uygulanacaktır.

Madde 24

KARŞ ILIKLI ANLAŞ MA USULÜ

1. Bir kiş i, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin iş lemlerinin kendisi için bu Anlaş ma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattı ğı veya yaratacağı kanaatine vardığı nda, bu Devletlerin iç mevzuatlarında ö ngör ülen ç özü m yollarıyla bağı lı kalmaksızın, durumu mukimi oldu ğ u Akit Devletin yetkili makamına veya durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygunsa, vatandaşı oldu ğ u Akit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Söz konusu müracaat, Anlaş ma hükümlerine aykırı düş en bir vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren beş .yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulur ancak kendisi tatminkar bir ç özü me ulaşamaz ise, Anlaşmaya ters düş en vergilemeyi önlemek amacıyla, diğ er Akit Devletin yetkili makamıyla karş ilıklı anlaş ma yoluyla konuyu ç özmeye gayret sarf edecektir. Anlaşmaya varılan her husus, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında ö ngör ülen zamanaşımı sürelerine bakılmaksızın uygulanacaktır.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaş manın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güç lü ğ ü veya tereddütü karş ilıklı anlaş mayla ç özmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan ç ifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle, kendilerinden veya temsilcilerinden oluş an bir komisyon kanalı da dahil olmak üzere, doğ rudan haberleşebilirler.

Madde 25

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece Akit Devletler, politik alt bölümleri veya mahalli idareleri adına alınan her tür ve tanımdaki vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin uygulanması ile ilgili olduğu düşünülen bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 inci ve 2 nci maddelerle sınırlı değildir.

2. Bir Akit Devlet tarafından 1 inci fıkra kapsamında alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca 1 inci fıkrada bahsedilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da kovuşturmasıyla veya bu hususlardaki itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) veya bunları denetlemekle görevli olan kişilere verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar, söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

- a) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına aykırı idari önlemler alma;
- b) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
- c) herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

4. Bir Akit Devlet tarafından bu madde uyarınca bilgi talep edilmesi durumunda, diğer Akit Devlet, kendi vergi amaçları yönünden bu bilgilere ihtiyacı olmasa bile, talep edilen bilgiyi sağlamak için kendi bilgi toplama yöntemlerini kullanacaktır. Önceki cümlede yer alan yükümlülük, 3 üncü fıkradaki sınırlamalara tabi olmakla birlikte, bu sınırlamalar hiçbir surette bir Akit Devlete, sadece ulusal menfaati olmadığı gerekçesiyle bilgi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

5. 3 üncü fıkra hükümleri hiçbir surette, bir Akit Devlete, bilginin bir başka diğer finansal kurum, temsilci veya bir acente ya da yediemin gibi hareket eden bir kişide bulunması veya bir kişinin sermaye payları ile ilgili olması nedeniyle bu bilgiyi sağlamayı reddetme hakkı verecek şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 26

VERGİLERİN TAHSİLATINDA YARDIMLAŞMA

1. Akit Devletler, alacaklarının tahsilatında birbirlerine yardım edeceklerdir. Bu yardım 1 inci ve 2 nci maddelerle sınırlı değildir. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu maddenin uygulama biçimini karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyebilirler.

2. Bu maddede kullanılan "alacak" terimi, bu Anlaşmaya veya Akit Devletlerin taraf olduğu diğer herhangi bir hukuki belgeye aykırı olmadığı sürece, Akit Devletler adına alınan her tür ve tanımdaki vergiler dolayısıyla borçlanılan bir tutarı, bunun yanı sıra faiz, idari cezalar ve bu tutara ilişkin tahsilat veya koruma masraflarını ifade eder.

3. Bir Akit Devletin alacağının, bu Devletin mevzuatı uyarınca icra yoluyla istenebildiği ve borçlunun, o esnada bu Devletin mevzuatı uyarınca alacağın tahsilatını engelleyemediği durumda, söz konusu alacak, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine diğer Akit Devletin yetkili makamınca tahsil edilmek amacıyla kabul edilecektir. Bu alacak, diğer Devlet tarafından, kendi alacağıymış gibi, kendi vergilerinin icrası ve tahsilatına uyguladığı mevzuat hükümlerine göre tahsil edilecektir.

4. Bir Akit Devlet alacağının, bu Devletin kendi mevzuatı uyarınca tahsilatını sağlamak için koruma tedbirleri alabileceği bir alacak olması durumunda, söz konusu alacak, bu Devletin yetkili makamının talebi üzerine, koruma önlemleri almak amacıyla diğer Akit Devletin yetkili makamınca kabul edilecektir. Bu diğer Devlet, bu tür tedbirlerin uygulandığı sırada, alacağın ilk bahsedilen Devlette icra yoluyla alınamayacak veya borçlunun tahsilatı önleme hakkının bulunduğu durumlarda bile, kendi mevzuatı hükümleri uyarınca, bu alacak kendi alacağıymış gibi koruma tedbirleri alacaktır.

5. 3 üncü ve 4 üncü fıkra hükümlerine bakılmaksızın, 3 üncü veya 4 üncü fıkranın amaçları yönünden bir Akit Devlet tarafından kabul edilen bir alacak, bu Devlette zamanlaşımına tabi olmayacak veya niteliği gereği, bu Devletin mevzuatı uyarınca bir alacağa tanınan herhangi bir öncelik, bu alacağa tanınmayacaktır. Bunun yanı sıra, 3 üncü veya 4 üncü fıkranın amaçları bakımından, bir Akit Devlet tarafından kabul edilen bir alacak, bu Devlette, diğer Akit Devletin mevzuatı uyarınca bu alacağa tanınan herhangi bir önceliğe sahip olmayacaktır.

6. 5 inci fıkradaki hiç bir hüküm, bir Akit Devleti, bu maddenin o Devlette yürürlüğe girmesinden önce 6 yıldan fazla bir süre içerisinde itiraz edilemeyen duruma gelmiş olan ödenmemiş bir vergi miktarı için veya yardım talebinin ilk kez, ödenmemiş verginin itiraz edilemeyen duruma geldiği tarihten sonra 15 yıldan fazla bir süre içerisinde yapılması durumunda, yardım sağlamaya zorunlu kılamaz.

7. Bir Akit Devletin, 3 üncü veya 4 üncü fıkra uyarınca bir talepte bulunmasından sonra ve diğer Akit Devletin alacağı tahsil ederek ilk bahsedilen Devlete göndermesinden önceki herhangi bir zamanda, ilgili alacağın,

- a) 3 üncü fıkraya göre talepte bulunulması durumunda, ilk bahsedilen Devletin alacağının, bu Devletin mevzuatı uyarınca icra yoluyla istenebilen ve borçlusunun o esnada bu Devletin mevzuatı uyarınca tahsilatını engelleyemediği, veya

- b) 4 üncü fıkraya göre talepte bulunulması durumunda, ilk bahsedilen Devletin alacağıının, alacağının tahsilatını sağlamak amacıyla kendi mevzuatı uyarınca koruma tedbirleri alabileceği

bir alacak olmaktan çıkması durumunda, ilk bahsedilen Devletin yetkili makamı, diğer Devletin yetkili makamını derhal durumdan haberdar edecek ve ilk bahsedilen Devlet, diğer Devletin tercihi doğrultusunda talebini ya askıya alacak ya geri çekecektir.

8. Bu madde hükümleri hiçbir şekilde bir Akit Devleti:

- a) kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına ve idari uygulamalarına aykırı idari önlemler alma;
- b) kamu düzenine aykırı önlemleri alma;
- c) diğer Akit Devletin, olayına göre, kendi mevzuatı ve idari uygulamaları gereğince tahsilat ve korumaya ilişkin gerekli önlemlerin hiç birini almaması durumunda, yardım sağlama;
- d) bu Devletin idari külfetinin, diğer Akit Devletin elde edeceği faydadan açık bir şekilde fazla olduğu durumlarda, yardım sağlama

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 27

DİPLOMATİK TEMSİLCİLER VE VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomatik temsilciler veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 28

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Her bir Akit Devlet, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diplomatik yollardan diğerine bildirecektir. Bu Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu anlaşma;

- a) Türkiye'de, Anlaşmanın yürürlüğe girmesini izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için;
- b) Yeni Zelanda'da:
- i) mukim olmayanların elde ettiği gelir, kazanç veya irat üzerinden kaynakta tevkif edilen vergilere ilişkin olarak, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya borçlanılan miktarlar için;

- ii) diğer Yeni Zelanda vergisine ilişkin olarak, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen 1 Nisan tarihinde veya daha sonra başlayan herhangi bir gelir yılı için

hüküm ifade edecektir.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, 26 ncı madde, diplomatik yollar vasıtasıyla yapılacak son nota teatisinde mutabık kalınan tarihten itibaren hüküm ifade edecektir.

Madde 29

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, bir Akit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının 30 Haziran tarihinde veya öncesinde, diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda Anlaşma:

- a) Türkiye'de, fesih ihbarnamesinin verilmesini izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan herhangi bir vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için;
- b) Yeni Zelanda'da:
- i) mukim olmayanların elde ettiği gelir, kazanç veya irat üzerinden kaynakta tevkif edilen vergilere ilişkin olarak, fesih ihbarnamesinin verilmesini izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için;
- ii) diğer Yeni Zelanda vergisine ilişkin olarak, fesih ihbarnamesinin verilmesini izleyen takvim yılının 1 Nisan tarihinde veya daha sonra başlayan herhangi bir gelir yılı için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşma'yı imzaladılar.

Türk ve İngiliz dillerinde, ikişer nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 22 Nisan 2010 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

YENİ ZELANDA
HÜKÜMETİ ADINA

John KEY
Başbakan

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının imzalanması sırasında, imzalayan taraflar, aşağıdaki hükümlerin Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturduğu hususunda anlaşmaya varmışlardır.

1. Anlaşmanın 2 nci maddesi ile ilgili olarak

Anlaşmada kapsanan vergiler, kesin olarak, her iki Akit Devletin iç mevzuatları uyarınca uygulanan bir ceza veya faize ilişkin herhangi bir tutarı kapsamayacaktır.

2. Anlaşmanın 5 inci maddesi ile ilgili olarak

5 inci maddenin 3, 4 ve 5 inci fıkralarındaki faaliyetlerin süresini belirlemek amacıyla, iki veya daha fazla bağımlı teşebbüs tarafından eşzamanlı olarak yürütülen faaliyetlerin süresi yalnızca tek bir süre sayılmak şartıyla, bir Akit Devlette, diğer bir teşebbüse bağımlı olan bir teşebbüs tarafından yürütülen faaliyetlerin süresi ile bu teşebbüsün bağımlı olduğu teşebbüs tarafından yürütülen faaliyetlerin süresinin, o Devlette son bahsedilen teşebbüsün yürüttüğü faaliyetler ile ilk bahsedilen faaliyetler birbiri ile ilişkili ise, birleştirileceği hususunda anlaşmaya varılmıştır. Bir teşebbüs, doğrudan ya da dolaylı olarak diğer teşebbüs tarafından, ya da her ikisi doğrudan ya da dolaylı olarak üçüncü bir kişi veya kişiler tarafından kontrol ediliyorsa, bu teşebbüsün diğer teşebbüsle bağımlı olduğu kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın 5 inci maddesinin 7 nci fıkrası ile ilgili olarak

5 inci maddenin 1 ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir kişi -5 inci maddenin 8 inci fıkrasının uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir teşebbüs adına hareket eder ve,

- a) esas olarak teşebbüs adına müzakere yapma veya sözleşme akdetme yetkisine sahip olmamakla birlikte, bir Akit Devlette, teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundursa; veya
- b) bir Akit Devlette, teşebbüse ait mal veya ticari eşyayı teşebbüs için imal eder ya da işlerse

bu kişinin faaliyetleri, 5 inci maddenin 6 ncı fıkrasında bahsedilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda o fıkra hükümleri uyarınca bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüsün, o Devlette, söz konusu kişinin teşebbüs adına gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edileceği hususunda anlaşmaya varılmıştır.

4. Anlaşmanın 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak

Bu fıkrada bahsedilen herhangi bir hakkın, bu hakka ilişkin varlığın bulunduğu yerde veya arama ya da işletmenin yapıldığı yerde bulunduğu anlaşılmaktadır.

5. Anlaşmanın 7 nci maddesinin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak

Ana merkezin veya yurt dışında yerleşik diğer işyerlerinin gider ve zararlarına katkı nedeniyle gider indirimine müsaade edilmeyeceği gibi, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer ofislerine yapılan gayrimaddi hak bedeli, faiz, komisyon veya diğer benzeri ödemelerin gider olarak indirilmesine müsaade edilmeyeceği anlaşılmaktadır.

6. Anlaşmanın 7 nci maddesi ile ilgili olarak

- a) Bir Akit Devlet mukimi, vergi amaçları bakımından şirket olarak muamele görenler dışında bir vakfın (trust'ın) mütevellisi tarafından diğer Akit Devlette faaliyette bulunan bir teşebbüsün kazancına ait bir hisseye sahip olduğunda (bir vakfın (trust'ın) doğrudan veya bir ya da daha fazla aracı vakfın lehtarları olarak); ve
- b) bu teşebbüsle ilgili olarak, söz konusu mukimin, teşebbüsün işlerini herhangi bir vakıf (trust) ya da vakıfların (trust'ların) aracılığıyla yürütmek yerine kendi adına yürütmesi halinde bu diğer Devlette bir işyerine sahip olduğu

ve teşebbüsün mütevellisi tarafından yürütülen işlerinin, diğer Devlette, bu mukim tarafından diğer Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla yürütüldüğü kabul edilerek, söz konusu mukimin kazançtaki hissesinin, söz konusu işyerine atfedilebilir miktarda sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebileceği hususunda anlaşmaya varılmıştır.

7. Anlaşmanın 10 ve 11 inci maddeleri ile ilgili olarak

Anlaşmanın 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında yer alan "temettü" teriminin;

- a) Türkiye yönünden, yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri;
- b) Yeni Zelanda yönünden, 2007 Gelir Vergisi Kanunu'nun FA 2 Bölümünde veya her iki Akit Devletin yetkili makamlarının üzerinde uzlaştığı benzer düzenlemelerde tanımlanan borç senetleri ile borç senetleri yerine geçen senetlere ilişkin gelirleri

kapsayacağı hususunda anlaşmaya varılmıştır.

Ayrıca, yukarıdaki (b) fıkrasında bahsedilen gelirin, Anlaşmanın 11 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında yer alan "faiz" teriminin kapsamına girmediği hususunda da anlaşmaya varılmıştır.

8. Anlaşmanın 10, 11 ve 12 nci maddeleri ile ilgili olarak

Temettü, faiz veya gayrimaddi hak bedelleri dolayısıyla bir Akit Devlette vergiye tabi olan bir mütevellinin (yediemin), söz konusu temettü, faiz veya gayrimaddi hak bedellerinin gerçek lehdarı olarak kabul edileceği hususunda anlaşmaya varılmıştır.

9. Anlaşmanın 12 nci maddesinin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak

- a) Bir sözleşme kapsamında yapılan bir ödemenin asıl amacı, 3 üncü fıkradaki anlamıyla bir bedel karşılığı ise, bu sözleşmeye bağlı ve çoğunlukla önemsiz nitelikteki yardım amaçlı ödemelerin "gayrimaddi hak bedeli" olarak kabul edileceği;
- b) Anlaşmanın 12 nci maddesinin 3 üncü fıkrasında tanımlanan "gayrimaddi hak bedelleri" teriminin, bu fıkrada belirtilen herhangi bir varlık veya hakkın kullanımından ya da tedarikinden kısmen veya tamamen vazgeçilmesi nedeniyle yapılan ödemeleri de kapsayacağı;

anlaşılmaktadır.

10. Anlaşmanın 12 ve 13 üncü maddeleri ile ilgili olarak

12 nci maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilen bir varlığın satışı karşılığında yapılan ödemelere, bu ödemeler söz konusu varlıkla ilgili olarak gerçek bir elden çıkarma karşılığında yapılmadığı sürece 12 nci madde hükümlerinin uygulanacağı hususunda anlaşmaya varılmıştır. Ödeme gerçek bir elden çıkarma karşılığında yapıldığında 13 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

11. Anlaşmanın 23 üncü maddesi ile ilgili olarak

Yeni Zelanda, bu Anlaşmanın imza tarihinden sonra, Gelir ve Servete ilişkin OECD Model Vergi Anlaşması paralelinde "Ayrım Yapılmaması" maddesini içeren bir vergi anlaşmasına taraf olursa, bu Anlaşmanın 23 üncü maddesinin revizyonu için görüşmelere başlanılacağı hususunda anlaşmaya varılmıştır.

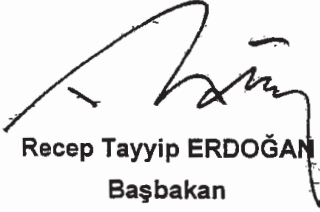
12. Anlaşmanın 24 üncü maddesinin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak

24 üncü maddenin 2 nci fıkrasına ilişkin olarak, Türkiye yönünden mükellefin, karşılıklı anlaşmadan kaynaklanan iadeyi, vergi idaresinin karşılıklı anlaşma sonucunu kendisine bildirmesinden sonraki 1 yıllık süre içerisinde talep etmek zorunda olduğu anlaşılmaktadır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Protokol'ü imzaladılar.

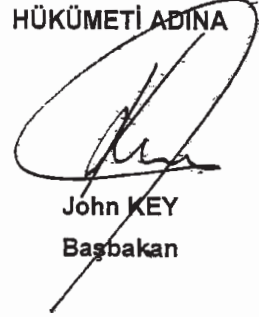
Türk ve İngiliz dillerinde, ikişer nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 22 Nisan 2010 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

YENİ ZELANDA
HÜKÜMETİ ADINA

John KEY
Başbakan

